

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti- vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

O pravnih stvarih, na ktero naj se blagovolično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. i. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Prusi v Avstriji.

Ruske vednostne novine „Věstnik Evropy“ so prinesle obširno študijo, ki Ruse in Slovane sploh podučuje iz navodov nemških političnih izrekov, spisov in dejanj o končni nameri nemške politike. Dokazuje se v rečenem listu, da se Nemci ali Prusi smatrajo za denašnje Rimljane ter da mislijo, kakor nekdanji, ustrojiti svetovno državo. Pruski pripada nalog, da germanizira Evropo. „Germanizacija Evrope“ to je program bodočnosti za prusko politiko.

Zares, črtež vrtoglave smelosti in velikosti! — ali ako pogledamo dejanja in izjavljanja nemške politike, vidimo, da Nemci v istini in praksi na tej vrtoglavi ideji delajo. Najprvo jim je v prilog šlo Avstrijo — da si ravno so jo za prvi večji predmet popraskanja izbrali — odriniti, da se mogó pripraviti na pobitje nadležnih Francozov. To se jim je posrečilo, zdaj so se vrnili nazaj, in zdaj so zopet v delo vzeli Avstrijo, v kateri so skrbeli, da se je ohranil nered, in da je med nemškim elementom nastal kvas, ki ima razgnati dozdanje vezi. Kakor zrela gruška ima Avstrija pasti Pruski v naročaj. Pritrditi se mora žalibog, da je dozdanja politika taka bila, da je notranji razpad Avstrije tako veselo napredoval, kakor si je Prusija le želiti mogla. In ko je enkrat s Hohenwartovo politiko hotelo se to razpadanje ustaviti, umeli so Prusi izvrstno zopet odstraniti zdravilen lek ter so srečno dosegli, da se njih gnoj veselo dalje razprostira za prusko žetev.

Samo eno upanje je, ki dovoljuje verovati, da se to tiranje v pogubo, na kakoršnem potu je avstrijska država zdaj, obustavi, in to je spoznanje tega pota, spoznanje, kaj nameravajo naši ustavoverni kormani, naša vladna orodja, in berlinski gospodari nam protivne klike. In to spoznanje se širi, ne samo po vsem Slovanstvu, katero se tako kliče na pozor, in se more ob pravem času pripraviti na odpor proti namenom tacihih sosedov, temuč naši nemški protivniki ravno v Avstriji, v burnem boji prenapljeni, celo sami javno že izrekajo te svoje zvrhe, uničiti nas in vse kar se prusizmu ustavlja. Po nemški vladni stranki ustanovljena, po nemških ustavovernih poslancih

uredovana dunajska „Deutsche Zeitung“ piše te-le prepomenljive izpovedi:

„Vlada nemško-narodnega programa ne sme zapustiti. Vladin program je sicer tako že več ali manj nemško-narodni program. Nemško in avstrijsko morata veljati kot dva si čisto enaka pojma. Zadovoljnost Nemcev, zagotovljenje njihovega gospodstva v deželi, to je eminentni interes države. Gališka poravnava pomeni izobčenje motečih delov iz nemškega taborja“ in takih izpovedi več. Zdi se nam — odgovarja na to „Wanderer“ — nepotrebno dokazovati, da je ustava pri tem samo kot sredstvo za ozkosrčen naroden terorizem, za nemočeno poprusevanje Avstrije mišljena, da se celo zaničuje za tisti čas, ko bodo Ne-nemcem usta zamašena in Avstrija za Prusijo pripravljena. Veselimo se izpovedi od državno-poslanske strani, da vlada molčeče po nemško-narodnem programu postopa. To nam razlaga mnogo, do sedaj nejasno prikazen. „Nemci se morajo federalistični večji moči ubraniti znati“, to je zvrha najbližje akcije. Tedaj pokaziti resnične razmere v močeh, to hoče „stranski organ“ očitno: za države, posebno za konstitucionalne jako malo varen in pomirljiv položaj. Kaj še hoče zraven takih izrekov hinavstvo o ustavni pravici, ravnopravnosti, brambi manjšin, državovernosti in takih besedah! Gre za to, da postane Avstrija nemško-narodno torišče, tako nas uči strankin organ, ktere ga društvo državnih poslancev — ni tudi Auersperg med njimi? — vodi in sedaj razumemo položje. Razumemo, piše dalje „W.“ da se imajo po samovoljstvu vsake vrste „svinčeni podplati“ omežiti, razumemo hujskanje, katero se zabija kot železen klin v sestavo Avstrije, razumemo brezvestno in brezsravno veselo upitje protiaustrijskih časopisov o vsaki naredbi, ki se kliki priprava zdi razcepiti korenine, s kterimi je država v patrijotizem svojih narodov vraščena, razumemo spodbujanje k taktiki razdraženosti in tujenja. Ako bi program, ki se nemško-naroden imenuje, tudi drugega ne pomenil, kakor kar firma pravi, ako bi ne imel specifično pruske težnje na čelu zapisane in ako ne bi, za sedaj vsaj v vnanji politiki, Avstrije do brezvoljnega hlapca Prusije poniževal, ako ne bi preklinjal vseh protipruskih gibanj na Nemškem in bi Zollerstvu ne pripravljaj pota —

ali ne bi moral za Avstrijo precej plemensko vojno, narodno hegemonijo, helotiziranje najkrepkejših in najimenitnejših plemen pomeniti? Od avstrijske vlade terjati, naj za naprej samo „nemško-narodna“ ostane, to se pravi gospodstvo frakcije proglaševati in najkrutejše stransko vladanje oznajevati. Da pa se o vladi Glaser-Ungerovi resno reči more, da je prav za prav tako nemško-narodna, to hoče dobro zapomneno biti kot znamenje časa.“

Kako morejo višji krogi take reči slišati in videti, pa pustiti, da se dalje tako „gospodari“ v stari Avstriji, kjer je poleg 7 milijonov Nemcev najmanj 17 milj. Slovanov, — to umej kdor moreš!

Politični razgled.

V dunajskem listu „Vaterland“ beremo članek, kateri pripoveda, da je v Berlinu izdan nov zemljevid, na katerem so zaznamovane avstrijske cisaljtanske provincije, med temi Česko, Slovensko s Trstom — kot deli pruskega cesarstva, Dalmacija in južno Tirolsko kot deli Italije, Galicija in Poznanjsko kot deli Rusije. — Omenjeni list opomenja, da so bili Prusi že pred končano vojno l. 1870. izdali karto na kateri je bila Alzacija z Lotaringijo zaznamovala kot del Nemčije. Kakor se je fantazija spolnila tam, tako naši ustavoverci z denašnjo vlado vred, vedoma ali nevedoma, delajo na tem, da se to izdajalstvo avstrijske države izvrši. — Kje more biti avstrijski Slovan in posebno Slovenec — „ustavoveren“!

Kakor so o vsakem imenitnem dogodku borze vznemirjene, tako se širijo v zadnjih dneh po avstrijskih borsah vznemirjujoči glasi o českih volitvah. Na dunajski in tržaški borsi se je govorilo o punktu v Pragi, praška borska pa je vedela, da je ministerstvo Auerspergovo odstopilo.

Cesar ni potrdil volitev nekolicnih odličnih Čehov za načelnike okrajnih zastopov. Med nepotrjenimi načelniki je tudi dosedanji najvišji deželni maršalek knjaz Jurij Lobkovic. Kakor pod Giskro!

O volitvah na Českem, t. j. o tem kako stoje glasovi v velikem posestvu, se še ne ve nič zanesljivega. Vlada neče mnoge narodnjake, ki

Listek.

Slovenska narodna banka.

VI.

V banko hodi dvoje sorte ljudi: eni, ki svoj denar v njo vlagajo, in drugi, ki si ta denar iz nje izposojujejo. Teh dveh vrst ljudi ne bode nikoli zmanjkalo. Zmerom je pol sveta na prodaj, pol pa za kup — pravi slovenski pregovor. Denar imajo čiči neče, in večkrat tudi ne zna z njim plodonosno obračati, da mu pa mrtev ne leži, nese ga v banko, njej skrb prepustivši, z njim obračati, kakor najbolje ve in zna. Denar iskajo čiči pa, o katerem banka ve, da ima voljo in znanje denar v koristonosna podvzvetja vlagati, ki je pošten in zaupanja vreden mož, prejme banki izroččen denar, ter „dela“ z njim. Od pridobljene koristi izročuje primeren del skozi banko lastniku denarja nazaj. Banka ni nič drugega storila kakor

samo posredovala med njima dvema. Prvi pa, ki v banko pride, mora na vsak način tisti biti, ki svoj denar v njo vložil, kajti sicer denar iskajo čiči ne bi imel kaj iz nje zajemati, ali z drugimi besedami: banka mora z nekim, kolikor tolikšnim fondom svoje delovanje pričeiti.

Pri osnovanji slovenske narodne banke je tedaj prvo vprašanje to: od kod utemeljiteljni fond dobiti? Če je enkrat fond skupljen, potem so samo še tehnična vprašanja rešiti.

Z dobro voljo, s pošteno namero in z nekim finančialnim znanjem se da pri našem narodu veliko opraviti. Eden glavnih potezov v značaji našega naroda je ta, da se rad združuje. Naš narod je kakor nalašč za asocijacije stvorjen. Subjektivno sem skozi in skozi prepričan, da bi se pōtem asocijacije naših denarnih sil brez velike težave dal zadosten fond za utemeljitev narodne banke skupiti. Na čelo tega narodnega podvzvetja bi morali stopiti vsi slovenski rodoljubi, kterih ime je neokaljeno, kterih delovanje je

bilo vedno pošteno, kterih političen značaj je bil zmerom dosleden, in kterih beseda je veljavna za maso našega naroda. Jaz bi predložil, da bi se iz vsake župnije vsaj po trije ali četiri možje med bankine utemeljitelje sprejeti morali. Samo skupina takih mož obudila bi zaupanje in zanimanje celega našega naroda za to podvzetje. In če je enkrat zaupanje pridobljeno, pridobljen je tudi fond! Zaupanje se v tem razodeva, da ni nikogar strah, svoj denar v bankno upravo izročiti. Kapital je strašno plaha zverica, naj manja sumljiva stvar ga v beg zapodi. Pri vseh denarnih zavodih je brez vse dvojbe zaupanje tisti faktor, ki naj več zmore. Denaren zavod izgubivši zaupanje občinstva, nehal je biti denaren zavod.

Razen zasebnikov naj bi vlagale v slovensko narodno banko svoj zališen denar vse naše asocijacije, ki imajo vsaka kolikor toliko denarnega gospodarstva n. pr. naše čitalnice, naša obrtniška društva, dramatično društvo, vse poučiteljske družbe, glavnice nabrane za spomenike in društva,

imajo volilno pravo, med volilce vpisati. To je najnovejša nemško-vladna sila.

Iz Zagreba se nam piše: do 20. ap. morajo imeniki volilcev z reklamacijo vred na čistem biti. Poverjenstva za sestavljanje imenikov so skoz magjaronška, kar tudi drugače pričakovali nismo. Za reklamacije je samo rok treh dni odprt! Dosedanji volilni okraji so se samovoljno raztrgali, in spet samovoljno novi volilni okraji sestavili. V več volilnih okrajih ne bode volitev v središči okraja, ampak kje v kakej obškurnej vasi. S to odredbo se hoče zaprečiti, da mestjani in tržani ne bi preveč v kmetijske volilce tiščali. Volitev za zagrebski volilni okraj ne bode kakor zadnjikrat v Zagrebu, ampak v Sesvetih dve milji od Zagreba, za samoborski okraj ne bo v Samoboru ampak v blatnem Stupniku, za Jasterbarčanski volilni okraj ne v Jaski, ampak v Draganičih, kjer je vsak kmet plemenitaš, in kot plemenitaš, ali kakor sam pravi kot „česarov brat“ misli, da mora tudi magjaron biti. Po čem bi se drugače od navadnega „moža“ razlikoval!? Kakor se je v navedenih treh volilnih okrajih volišče v kako zamusano vas preložilo, ravno tako tudi skoro v vseh ostalih volilnih okrajih. — Po Zagrebu začel se je že guljaš kuhati. Orgije volilnega gibanja nas že obsenčavajo. Kdor hoče prav „gemütlich“ nekoliko tednov sprovesti, naj pride v Zagreb za čas volilnih agitacij. Korteševanje sicer še ni vse jeze odprlo, ker volilni dani še zmerom niso ustanovljeni, vendar se pa že zdaj kaže, da bo ne- navadno živo in burno. — Kar narodno stranko v njenem upanju na volilno zmago še posebe utrjuje, je to, da so vladni kortešij skoz moralčno gravirane osebe, neimajoče nobene veljavnosti, nobenega vpliva na maso naroda. Kdor za vlado kortešuje, dela to zavoľ plače; kdor pa nasprotno za narodno stranko kortešuje, dela to iz čistega rodoljubja. Kakor denes stvari stoje, ni „Mars dubius“, ampak on stoji po polnem v narodnjaškem taboru.

V vnanji politiki so se kakor za svarilo in resen opomin, naj Avstrija opusti politiko razdraževanja svojih narodov, pokazovali te dni od vseh krajev oblaki na političnem obnebi. Od juga se je poročalo, da je Srbija in Črnagora pripravljena udariti na Turka, od severa, da je od Rusije prišlo Andrašiju več prav resnobnih poročil, od vzhoda, da rumunski knez zopet misli zapustiti Moldavijo. Da mora na vseh teh poročilih nekaj resnice biti, če ravno to tajé, kaže slučaj, da je Andraš na nagloma v Pešto poklical svoje referente za orijentalne stvari.

Francoski veliki obrtniki so sklenili ne udeležiti se dunajske razstave, ker je komisija sestavljena skoro iz samih Nemcev, kateri ne bi nepristransko soditi hoteli francoske izdelke. — Nam se zdi, da Francozje prav slutijo.

Med Črnogoro in Turško se množi razdraženost. Kakor znano, so Turki umorili nekoliko Črnogorcev, ki so lani zaradi poslov prišli na tur-

ško zemljo in knez Nikola je terjal za to zadostenje od Turške. Turška je tudi obljubila storiti črnogorske želje, pa sedaj je ta stvar zopet resnejše lice dobivati začela in „Črnogorac“ pravi, da je mirno končanje prepira nemogoče. Piše se tudi, da je dalmatinski namestnik Rodić bil zadnji čas večkrat zaradi črnogorsko-turške zadeve v Cetinji in da je v isti stvari vojvoda Matanović na povelje kneza Nikite prišel v Pešto, da se z Andrašjem dogovori.

Razne stvari.

* (Glede ljubljanskih volitev) je našega mnenja tudi „Slov. Gospodar“, kateri piše iz Ljubljane: „Res da bi takrat morebiti le 3 narodnjake spravili v občinski zastop, in tako malemu številu bi gotovo sitno in neprijetno bilo sedeti poleg tolike večine nasprotnikov. Pa pomisliti je, da bi tudi tako malo število marsikaj krivičnega vendar zabraniti moglo, in s časom bi se jih več nabrala. Če bomo pa vedno le ugodnejših razmer od zgoraj čakali, da se namreč novi volitveni red potrdi, utegnemo še dolgo čakati.“

* (Za kranjskega deželnega glavarja) imenuje „Vaterlandov“ dopisnik iz Ljubljane novega vladnega kandidata. Ako vlada na Českem zmaga, pravi, bode A. Auerperg deželni predsednik, Wurzbach se bode dal v velikem posestvu zopet voliti in postane dež. glavar. Tako bosta torej svoja mesta menjala — ali opravila ne bosta nič posebnega.

* (Iz Prage) nam tamošni dopisnik piše: Predsednik slovenske narodne banke „Slovenije“ knez Lavoslav Salm-Reifesccheid ima tu dva brata, ki bosta oba glasovala z nemškimi ustavaki. Imenujeta se Franc in Alojzij „knez in stari grof“. Franc je razdelil svoja posestva med tri ustavoverce in tako pomnožil protinarodne glasove. Tudi pod Hohenwartom je glasoval z ustavaki. Čudno se nam zdi, da zdaj Slovenec postali predsednik nima več vpljiva na svoje rojene brate. Ali ga morda ne upotreblja?

* (Črneti) zagovarjajo zdaj zaporedoma vsi prusaški listi: vse tri „Presse“, „Deutsche Zeitung“, in posebno „Triester Ztg.“ — Ima pa tudi ta značajni Slovenec še druge zagovornike za svoje ustavoverno ravnanje, kateri ga s tem zagovarjajo, da molče. Qui tacet etc. — Pristavljamo še, da ga po nasvetu „Tr. Ztg.“, v katero piše njegov prijatelj dr. Ostertag, nemške novine pišejo po nemško „Tschern“. Mi bi mu svetovali, naj po svojem „leibjournalistu“ Ostertagu še drug daljši nasvet stori, da namreč njegovi novi zavezniki Nemci njegovo ime popolnoma poprusejo in ga odslej imenujejo „Schwarze“.

* (Dunajski „Wanderer“) prinaša v številki od 12. aprila obširen članek: „die versetzung der professoren vom rechtlichen und gesetzlichen standpunkte beleuchtet“, — v katerem ob-

jasnuje krivičnost in nepostavnost ministerskega prestavljanja slovenskih profesorjev gg. Šumana in Pajka.

* (Vdova Kalistrova) je darovala za strdajoče Notranjce 500 gld., ktere je izročila okrajnemu glavarju v Postojni.

* (Prazne službe.) Na državni višji realki (učni jezik nemški) v Trstu štiri učiteljske službe in sicer za matematiko, za naravoslovje, za zgodovino in zemljepisje, in za francoski jezik; plača sistemizirana, razen tega lokalne doklade 150 gl., stanovnine 300 gl.; prošnje do 10. maja primorskemu namestništvu. Na c. k. gimnaziji v Gorici dve profesorski službi, ena za klasično, ena za slovenščino. Plača je uredjena po postavi od 9. aprila in se imajo prošnje do 6. maja t. l. poslati deželnemu šolskemu svetu.

* (Iz Pulja) se nam piše: V nedeljo 7. t. m. so tukaj nekega grofa Lombarda pokopali in pri tej priložnosti je hotel lahonski reformator, znani ubegli pop Vulčičević svojo visoko-učeno zgornost pokazati in na gomili tega — katoliškega pospoda svoje liberalne pleve vejati, ter je povzdignil, še pred ko je katoliški duhovnik svoje molitve za rajnega končal, svoj melodično ponavdarjen glas; pa duhovnik ga zavrne: „Mi smo kristjani in ne potrebujemo Vaših novoneverskih govorov, za katere sploh pokopališče ni primerno mesto!“ Pa ker lahonski usiljenec vendar ni hotel odnehati, je vstal tolik bruš med nazočimi, da ga je okrajni glavar moral s policijo s pokopališča spremiti dati, sicer bi ga razkačena množica bila stopla in tako je torej zopet ta modrijan in zastopnik lahonske ošabnosti za eno blamažo bogateji.“

* (Srbi) v Novem Sadu so za kandidata pri volitvi mestnega župana postavili dr. Subotića, urednika srbskega lista „Narod“.

* (Kat. polit. društvo) v Slovenjemgradu ima v nedeljo 14. t. m. o pol petih popoldne občni shod. Ravno tako ima tudi kat. polit. društvo v Konjicah v nedeljo 14. t. m. ob štirih popoldne svoj zbor. Ob 6tih potem je tombola.

* (Med ruskim plemstvom) se jako širijo izjave, da plemstvo samo hoče popustiti svoje predprave. Dozdaj je bilo plemstvo od mnogih davkov oproščeno, višje službe in zastopstva je samo ono imelo, zdaj — hoče to z narodom deliti. V tem smislu je nasvetoval general Šargin v petrogradskem zboru plemenitašev peticijo na carja poslati in zbrani so mu prišli. Gotovo prikažen, kateri je drugod malo enacih.

* (Volovski tat.) Cvetni petek, ko je bil v slov. Bistrici sejem, je tat pri neki krčmi, v kateri so pod večer kmetje pili, par lepih volov iz plota odvezal in po cesti tiho jo pobrisal. Drugi dan se prikaže v Konjicah, pa cestnine ne plača, nego pravi, da se nja gospodar za njim pelje, in ta bo plačal. Tako zleze skoz mito, pa mitničarju to sum vzbudi in stvar pri žandarmeriji oglasi. Pri sv. Križu v Straniški fari ga dojdejo in v Kon-

(Dalje v prilogi.)

kolikor se jih je in se bo še v prihodnje v ta namen nabralo, milodari, ki se za strdajoče, pogorelee itd. nabirajo, zakladi matice slovenske, družbe sv. Mohora itd.

Imetek ogerske akademije znanosti, iznašajoči več milijonov goldinarjev je vložen v peštanskej banki, in tudi jugoslovanska akademija v Zagrebu, kar je piscu tega iz naj boljšega vira poznano, že misli o tem, da bi tudi ona ves svoj imetek hrvatskej eskomptnej banki v upravo izročila. Zakaj ne bi isto tudi Matica slovenska in družba sv. Mohora storili? Zlasti še z obzirom na to, da s tem podpirajo naroden zavod, ki nam je potreben kakor ribi voda! In gotovo bi bila dividenda pod upravo banke večja, morebiti dva in trikrat tolika kolikoršni so sedanji letni obresti. Da! celo kranjski deželni zbor bi mogel deželno premoženje slovenske narodne banki v upravo izročiti. Bankna uprava še deseti del tega ne bi stala, kar sedaj deželna blagajna in deželno računovodstvo stojite. Vem, da bo o tem mojem

predlogu marsikter z glavo odmajeval. Temu dam samo to na premišljevanje, da to ni noben nov še manje pa drzen predlog, saj tudi države same svoj zališen denar v banke vlagajo. — V ta namen pa, da bi mogle vse gore našete asociacije zlasti pa deželni zakladi deležni biti dividende, moral bi se ves njih imetek, ki sedaj brž ko ne v vrednostnih papirjih sestoji, v gotov denar spremeniti, kajti banke samo za v nje vložen gotov denar dividende plačujejo. Če se pa v to iz ozko-srčnih pomislekov večje sigurnosti ne bi privolilo, bi pa banka tudi vrednostne papirje v svojo shrambo vzela, obresti za nje uterjavala ter z njimi zadevna plačila ponamirivala. — V slovensko narodno banko bi nadalje mogle vlagati svoje denarne zalihe vse občinske in vse cerkvene blagajne, akcijska narodna tiskarna, hranilnica in celo zavarovalna banka „Slovenija“, in zadnjič vse osnovati se imajoče slovenske založnice in posojilnice. — Slovenska narodna banka naj bi bila za kmet-ske založnice in posojilnice centralen organ, ona

naj bi bila tako rekoč založnica založnic in posojilnica posojilnic. Ona naj bi bila mati, posojilnice in založnice na kmetih pa njene podružnice.

Poleg mojega nemerodajnega mnenja bi se na ta način dala slovenska narodna banka osnovati, in do fonda, več milijonov goldinarjev iznašajočega, priti, kdor pa ve drug pot, naj ga objavi!

Vložnice naj bi glasile na 10 gold., kajti samo s tem bi mogel tudi mali kapitalist deležen postati velikih banknih podvzetij. Do sedaj smo rekli: ne vdajmo se! od seh mal pa recimo: združimo se! Zgromadimo ves slovenski kapital v eno plast, napeljimo tok slovenskega denarja skoz en osreden organ, vredimo njegovo kolobarenje tako, da se bo denarna moč našega naroda vedno jačila, vedno pomlajevala in vedno oživljala. Sezi-dajmo si v slovenske narodne banki novo trdnjavo v borbi za našo narodno eksistenco. Dokler preobračenje naših kapitalnih sil ne organizujemo, pri nas o narodnem gospodarstvu v ožjem smislu besede niti govora ne more biti. —p.

jice pritirajo, od koder je šel uklenjen v Bistrice na preiskavo. („Gosp.“)

* (V Ptuj) mislijo ustanoviti novo bolnišnico in imajo v ta namen že neki precejšnje svoto nabrano.

* (Slavin, slovanski Plutarh.) V zalogi F. Bartela v Pragi bodo izšli životopisi, autografi, in slike vseh velikih mož vseh slovanskih plemen. Prvi zvezek je v naših rokah in obsega slike in životopise štirih mož, med njimi Palackega. Ob enem gospod F. Bartel prosi, naj bi mu kak Slovenec pomagal s slikami in životopisi slovenskih imenitnih mož, da mu bode mogoče, vse slovanske veljake opisati. Upamo, da bodo gotovo Slovenci skrbeli, da tudi naši veljaki najdejo prostor v slovanskem Plutarhu. Izdatelj bode skrbel, da bode vsako slovansko pleme v svojem jeziku dobilo životopise in slike svojih velikih mož. Ker je tako delo Slovincem ne samo ugodno, temveč jako potrebno, prosimo tudi mi slovenske pisatelje, naj stopijo v zvezo z gospodom Bartelom, čegar adresa je: „F. Bartel, dřevorytecký ústav, v Černé ulici čis. 16 — II. v Praze (Prag).“

* (Iz Kanala) se v Tomin preseli notar g. Ivančič.

* (Ljubljanske uradne novine) „L. Z.“ omenjajo naš nasvet občno slovensko politično društvo (Pobratimstvo) v Ljubljani ustanoviti — pa pristavljajo: „mi dvomimo o dopustljivosti (zulässigkeit) takega društva“. Zakaj vladni list ne dvomi o „dopustljivosti“ nemškutarskega političnega društva v Ljubljani?

* (V Ljutomeru) so prijatelji šole darovali kakih tisoč sadežev, murvinih drevesec in semen tamošnji šoli za poduk šolske mladosti.

* (Tatvina.) Iz Gornjega Gradu se nam piše: V noči med 8. in 9. aprilom so strli tatje v pisarnico tukajšnjega c. k. notarja in upravitelja graščine ljubljanskega škofa, g. R. Wolfa. Pisarnica je v prvem nadstropju in tatje so pristavili do pisarniškega okna lestvico: pa železno križje na oknu jim je branilo noter. Tatje se niso ustrašili, temveč začeli so pod oknom poltretji čevlji debeli zid prekopavati, so ga tudi res prekopali in potem iz pisarnice vzeli drago notarjevo zimsko suknjo in okolo 35 gld. v denarjih. Vloma varne Wiessejeve blagajnice in ene škrinje, v katerih je mnogo denarjev bilo, tatje niso mogli odpreti. — Precej je zadel sum glasovito tatvinsko druhal, ki se okolo Vranskega klata in posrečilo se je žandarjem 10. aprila v Kaplji za veliko cesto dva tatova prijeti in ju v veliko veselje ljudstva v ječo prignati. V Gornjem Gradu tatje nemajo sreče. Ko so onokrat v davkarski urad strli, so jih dobili in sedaj tudi; da bi le tudi od tatov slavljena kazenska postava jim bolj do živega šla!

* („Tagespostna“) novica, katero smo tudi mi posneli, da je bil teharski kaplan oropan, po dopisu „Gosp.“ ni istinita.

* (Obesil) se je en vincar pri vinogradu grofa Brandisa blizu Maribora.

* (Tunel med Angleškim in Francoskim.) Ako so lansko leto mislili napraviti čez „Canal la Manche“ velikanski brod, ki bi bil v malih minutah cele železniške vlake čez morsko ožino med Francijo in Anglijo prevažal, mislijo sedaj izkopati pod ono morsko ožino tunel, po katerem bode železnica Francosko z Angleškim vezala. Podvzetniki velikanskega dela so predložili prvosedniku francoske republike Thiers-u svoj projekt in Thiers se je kazal prijaznega nameravanemu podvzetju.

Gospodarske stvari.

Tržne cene.

V Ljubljani. Pšenica (vagan) 6 gld., rž 4 gld., ječmen 3 gld. 10 kr., oves 2 gld. 20 kr., ajda 4 gld., proso 3 gld. 20 kr., krompir 2 gld. 50 kr., fižol 6 gld. 10 kr., maslo (funt) 55 kr., špeh 38 kr., seno (cent) 1 gld. 30 kr., slama 1 gld. 15 kr., drva (seženj, 22") od 4 gld. 80 kr. do 6 gld. 40 kr.

V Novem mestu. Pšenica 6 gld. 40 kr., ječmen 4 gld. 40 kr., oves 2 gld. 20 kr., ajda 4 gld. 20 kr., turšica 5 gld., fižol 8 gld. 80 kr., krompir 2 gld. 50 kr.

V Mariboru. Pšenica 6 gld. 60 kr., rž 4 gld. 20 kr., ječmen 3 gld. 60 kr., oves 2 gld. 15 kr., turšica 4 gld. 10 kr., proso 3 gld. 60 kr., ajda 3 gld. 40 kr., krompir 1 gld. 90 kr., seno (cent) 1 gld. 50 kr., slama (cent) od 90 kr. do 1 gld. 50 kr., špeh (funt) 37 kr., maslo 56 kr.

V Celji. Pšenica 6 gld. 70 kr., rž 4 gld. 50 kr., koruza 4 gld. 40 kr., ajda 4 gld., ječmen 4 gld., fižol 6 gld. 20 kr., oves 2 gld. 60 kr., proso 4 gld., konoplje 4 gld. —

V Trstu je žito iz slovenskih krajev izgubilo pomembo. V poročilih od ondot beremo samo o žitnih pridelkih tujih dežel in posebno ruskih in bolgarskih. Pšenica iz Odese (težka do 116 funtov) se plačuje v Trstu po 8—10 gld. Turšica iz Odese (116 funtov) po 5 gld. 75 kr., iz Bolgarskega po 5 gld. 30 kr. Moke pa dohaja razen iz Ogerske največ iz slovenskih dežel v Trst. Mehanična mlin v Mengešu in Kranju je posebno mnogo pošiljata, bodi si za Trst sam ali za dalje poslanje po morji. Ceno za moko najdemo za različne sorte zaznamovano od 10 gld. 50 kr. do 16 gld. 50 kr. za cent. Iz Slovenskega je prišlo moke v Trst v času od 12.—29. marca: iz Štajerskega in Kranjskega 2723 centov, iz Ljubljane same 1526 cent., iz Goriškega 7682 centov.

V Zagrebu je pšenica (vagan) po 5 gld. 70 kr. — 6 gld., turšica 3 gld. 50 kr., oves po 2 gld., ječmen 3 gl., krompir (cent) 3 gl., vagan 2 gl. 50 kr. špeh (funt) 34 kr., maslo (funt) 60 kr., konoplje (vagan) 4 gl. 50 kr. — Drva (za kurjavo) voz po 3—5 gl., bukova drva (36", seženj) 11—12 gl.; hrastovles (3" debel, seženj dolg) 60—80 kr. — Seno (cent) 1 gld. 20 kr. — 1 gld. 40 kr.

V Varaždinu. Pšenica 6 gld. 50 kr., rž 4 gld. 10 kr., ječmen 3 gld. 20 kr., oves 2 gld., turšica 4 gld. 29 kr., krompir 2 gld. 60 kr.

Delniško društvo „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Oziraje se na razglas od 28. decembra lanskega leta opominja podpisani odbor, da se ima vplačati drugi obrok 25 % na delnice „Narodne tiskarne“ ena delnica po 100 gld.

15. dan tega meseca.

Dotični zneski pošiljajo naj se društvenem blagajniku gospodu Petru Grasselliju v Ljubljani.

V poslednjem času raznašala se je govorica — in to menda ne iz nevednosti, ampak zlobnim namenom —, češ da zdanji upravni odbor, v prvem občnem zboru delničarjev izvoljen, po postavi nema pravice prejemati vplačila, ker delniško društvo ni še dovoljeno. Na to šteje si v dolžnost odgovarjati podpisani odbor, prvič da postava nikakor ne prepoveduje nabiranja denarjev pred dovoljenjem društva (glej art. 211 trgovinske postave), in drugič, da je odbor z razpisom vplačil samo izvršil sklep občnega zbora delničarjev dne 19. novembra lanskega leta.

Ob enem pri tej priliki naznanja podpisani odbor, da se je skoro nadejati končne potrditve pravil „Narodne tiskarne“, ker je sl. ministerstvo te dni vrnilo pravila zato, da se sem ter tja v formalnem obziru prenarede.

V Ljubljani 10. dan aprila 1872.

Upravni odbor za delniško društvo „Narodna tiskarna“.

Dr. Vošnjak, tajnik. Dr. Razlag, predsednik.

Nekateri p. n. delničarji „Narodne tiskarne“ želeli so dobiti za potrdilo svojih vplačil „začasne liste“. Ker formularom teh „začnih listov“, delnic in kuponov kakor pravilom treba vladne potrditve, tej želji zdaj ni še moč ustreči. Da pa p. n. delničarji ne bodo v skrbéh

zaradi svojih novcev, in da bodo priliko imeli, če treba reklamovati, javljam denes vplačila, katera sem dozdej prejel, vplačila odslé pak potrjeval bom konci vsacega meseca v „Sl. Narodu.“

Po mojem mnenju kazalo bo sploh, v n. njim delničarjem pošiljati „začasne liste“ še le po poslednjem vplačilu, da se delničarju in društvu prihrane nepotrebni stroški, ker se vsa vplačila potrjujejo na enem in istem začasnem listu.

Končno uljudno prosim, v n. n. delničarji naj izvole pošiljati mi novce po poštinih nakazih. —

Vplačali pa so na svoje delnice:

A. Vse.

Gospod pl. Kapus Albert v Kamnigoricu.
" Ravnikar Dragotin v Gradcu.
" Krisper Valentin v Ljubljani.
" Jesenko Ivan v Trstu.
" Mencinger Janez v Zgošči.
Gospa Florijanov Katarina v Kranju.
" Pesjakova Lujiza v Ljubljani.
Gospod dr. Munda Franjo "
" Strelba Josip "
" dr. Ahačič Karol "
" Gorup Josip v Trstu.
" Lavrenčič Andrej v Postojni.
" Roš Sebastijan na Vrbovskem.
" Rudež Karl na Gracarskem Turnu.
" Vidmar Janez na Dobrovi.
" dr. Ploj na Ptujem.
" Novak J. v Hrnetiču.
" Alijančič Andrej v Velikoveci.
" Vras J. v Dobrni.
" dr. Orozel v Šmarji.
" Zamolo Jarnej v Fravhajmu.
" Candolini Vojteh v Velikih Laščah.

B. Dva obroka:

Gospod Černy Janez Ladislav v Ljubljani.
" Dekleva Franjo v Trsti.
" dr. Dolence Hinko v Ložu.
" dr. Ipavec Benjamin v Gradcu.
" dr. Kapler Josip v Ljubljani.
" Kos Anton v Zagrebu.
" Kavčič M. pri sv. Jurji.
" dr. Križan Josip v Varaždinu.
" Kobler Alojzij v Šmartnem.
" Kocijančič Andrej v Podgori.
" Lavrič Franjo v Rakeku.
" Lavrič Jurij v "
" Mesar Janez v Bohinski Bistrici.
" Pesjak Franjo v Celovcu.
" Pavalec Jurij v Cmureku.
" Robič Luka v Postojni.

Sl. društvo „Slavija“ v Pragi.

Gospod dr. Steiner Janez v Ljubljani.
" Šerbicelj M. v Celovcu.
" Tanšek Ivan v Brežicah.
" Vavru Ivan v Ljubljani.
" Zupan Toma v Kranju.
" Žuža Anton na Laškem.

C. Prvi obrok:

Gospod Arcé Rajko v Ljubljani.
" Alešovec Jakob v Ljubljani.
" Berdajs Matija v Mariboru.
" dr. Bizjak Josip v Trstu.
" Bradaška Franjo v Varaždinu.
" Burger Ferdo v Litiji.
" Blaž Franjo v Reki.
" dr. Bratkovič Franjo na Krškem.
" Čepon Anton v Ljubljani.
" dr. Čuček Josip pri sv. Lenartu.
" Čolnik Dominik v Drvanji.
" Divjak Franjo v Mariboru.
" Dolence Viktor v Gorici.
" Doljak Matija v Solkanu.
" Einšpieler Andrej v Celovcu.
" Erjavec Franjo v Gorici.
" Firbas Fr. v Novemgradu na Českem.
" Francelj Jarnej v Varaždinu.
" Ferenčak Franjo v Kostrivnici.
" Guttman Emilij v Ljubljani.

Neovrgljivi dokazi

za zdravilno moč Hoff-ovih sladovih
fabrikatov.

Gospoda dvornega založnika Janeza Hoff-a centralna zaloga
Dunaj, Kärntnering Nr. 11.

Dunaj, 19. februarja 1872. Po inštratih v častnikih na Vaše Hoffove prave
sladove bonbone opozorjen sem pri svojih otrocih, ki so imeli kašelj napove-
dajoč koze, poskusil in z veseljem videl, da so oni po užitju malih bonbonov po-
polnem ozdravili. Poskusil sem že tudi druga zdravila, pa prepračil sem se, da
so Vaši pravi sladovi bonboni najboljše in najbolj doberdejni. Postavil sem si
nalogo, da bodem te tako dobroto delujoče Hoff-ove prave sladove bonbone vedno
v hiši imel, Vam pa se zahvaljujem prav uljudno in ne bodem nikdar opustil priporo-
čati vsakemu to tako ceno in dobrodejno zdravilo.

Dovolite mi, da se snem v hvaležnosti podpisati.
Franc Jernack, železniški uradnik, Fünfhaus, Hauptstrasse Nr. 14.
Vakl, 10. januarja 1872. Učinek Vašega sladovega zdravilnega o-
koladnega prahu za otroke je pri skrofulozi in boleznih v spodnjem
telesu izvrsten. Prosim da mi pošljete novič 6 skatelj itd.

Kotomif, 11. januarja 1872. Prosim za poslanje 12 steklenic Vaših iz-
vrstnih sladolezcev in 5 funtov sladove zdravilne čokolade.

Emanuel Egmuth, kn. Schwarzenberg-ski gospodarski oskrbnik.

V Ljubljani pravo samo pri gospodu Martinu Golobu.

V Ipari: Ant. Déperis.

(65—1)

Menjavnica dunajske komisijonske banke

Kohlmarkt 4,

emitira

(56—8)

potegovalne liste

na pozneje zaznamovane vrste srečk in se smejo te sestave že za to k
najbolj koristnim šteti, ker je vsakemu lastniku takega potegovalnega lista
mogoče vse glavne in stranske dobitke samemu napraviti in razen tega
obresen znesek

30 frankov v zlatu in 10 gld. v bankovcih

užiti.

Vrsta A. (Na leto 16 vzdigatev.)

Mesečne rate à gld. 10 — Po plačanju zadnje rate dobi
vsak deležnik sledeče 4 srečke:

1 5perc. 1860letno drž. srečko za gld. 100.

Glavni dobiček gld. 300.000 s predkupno premijo a. v. gld. 400.

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobiček 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšv. srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobiček 80.000 tolarjev brez vsake odštete.

1 Inbrusko (tirolsko) srečko. Glavni dobiček gld. 30.000.

Vrsta B. (Na leto 13 vzdigatev.)

Mesečne rate à gld. 6. — Po plačanju zadnje rate dobi
vsak deležnik sledeče 3 srečke:

1 3perc. ces. turško drž. srečko za 400 frankov.

Glavni dobiček 600.000, 300.000 frankov efektivno zlato.

1 vojvod. Brunšv. srečko za 20 tolarjev.

Glavni dobiček 80.000 tolarjev brez vsake odštete.

1 Sachsen-Meiningensko srečko. Glavni dobiček 45.000, 15.000 juž-

nonemške velj.

Zunanja naročila listi se po vsaki vzdigavi franco — gratis razposiljajo.

se promptno in tudi za povzetek store. — Vzdigaveni

Gospod Gerbic Franjo v Zagrebu.

dr. Gregorič Alojzij v Ptui.

Gradišnik Luka na Vranskem.

Hohn Hugo v Ljubljani.

Hren Franjo v Begunjah.

Hrašovec Franjo v Gmünd-u.

Hausenbichler Janez v Žavcu.

Hočevan Anton v Dobrnči.

Heidrich Karol v Ljubljani.

dr. Ipavec Gustav pri sv. Jurji.

Jugovic Leopold v Kranji.

Jelovšek Martin v Mariboru.

Jurca A. v Ptui.

Jurčič, v Mariboru.

Jeras Josip v Oseku.

Kalister Franjo v Trstu.

Kadilnik Franjo v Ljubljani.

Kreč Matevž " "

Kočevan Matija v Rakeku.

Köstl Josip v Ljubljani

Kurent Makso v Trstu.

Klavžar Ernest v Gorici.

Kapus Franjo v Celji.

dr. Kočevan Štefan v Celji.

Krisper Franjo v Kranji.

Kandernal Franjo v Ljubljani.

dr. Kopač Josip v Zagrebu.

Kastelec Franjo v Trstu.

Kotnik Franjo na Vrhniki.

Gospa Kirovič Sofija v Varaždinu.

Gospod Knez Slavoljub pri sv. Lenartu.

Kulavac Matija v št. Vidu.

Kastelic Gašpar v Materii.

dr. Križan Kajetan v Ptui.

Kolman Franjo v Ljubljani.

Lenček Alojzij na Blanci.

Lipold Marko v Lješah.

Mežnarc Anton v Kranji.

dr. Mošé Alfons v Ljubljani.

Mandele Valentin v Karlovcu.

dr. Melé Janez v Gradcu.

Mihelač Radivoj v Ljubljani.

Naglič Rajko v Loki.

Nolli Josip v Ljubljani.

Omersa Franjo v Kranji.

Obreza Adolf v Cerknici.

Pajk Janko v Mariboru.

Pleteršnik Makso v Ljubljani.

dr. Poklukar Josip v Ljubljani.

dr. Pogačar Janez Zlat. v Ljubljani.

dr. Pavlič Ignacij v Velikovecu.

Pirc Matevž v Kranji.

dr. Prevec Valentin v Kranji.

dr. Poznik Albin v Kranji.

dr. Papež Franjo v Ljubljani.

Gospod Pernavsel Štefan v Kamnici.

Pfeifer Viljem na Krškem.

dr. Pogačnik Ferdo na Dunaji.

dr. Prus Anton na Dunaji.

Pogačar Simon v Ljubljani.

Planinšek J. v Ptui.

dr. Radej Franjo v Mariboru.

dr. Ravš Franjo v Mariboru.

dr. Razlag Jakob v Ljubljani.

Ravnika Franjo v " "

Ripš Milozvan pri sv. Jurji.

Raič Božidar pri sv. Barbari.

Sovan Franjo ml. v Ljubljani.

Sovan Ferdo " "

dr. Sernec Josip v Brežicah.

dr. Srebre Guidon " "

Skočir Avguštin v Umagi.

Sevnik Vinko v Varaždinu.

Sveteč Luka v Idriji.

Senabel Gregor v Ziljski Bistrici.

Špendal Franjo v Kranji.

Šentak Franjo na Vranskem.

Širca Ernest ml. v Žavcu.

Truden Miha v Trstu

Turk Hugo v Ljubljani.

dr. Tonkli Josip v Gorici.

Tomšič Jernej v Trstu.

Trstenjak Davorin na Ponkvi.

Tobias J. v Ptui.

Gospod dr. Tarbaner J. v Žavcu.

dr. Vošnjak Josip v Ljubljani.

dr. Valenta Alojzij v " "

Vodušek Matevž v Kranji.

Vilhar Ivan v Ljubljani.

Vales Marko v Renčah.

Vigle Ferdo v Ziljski Bistrici.

Vizjak Jurij v Weier-u.

Wegscheider Hugo v Ptui.

dr. Zarnik Valentin v Ljubljani.

baron Zois Anton v " "

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem

je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

	gld. kr.
Prenesek iz št. 40 „Slov. Nar.“	674 94
Gosp. Pole Franc iz Vitenja	2 40
Po gosp. Matiju Žvanutu smo sprejeli do- nesek slavne narodne čitalnice rojanske	33 25

Skupaj . 710 59

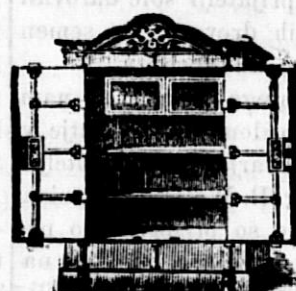
Administracija „Sl. Naroda“.

Listnica uredn. G. —c. Vašega članka o „brezplač-
nem orglanji“ ne bomo tiskali, ker take polemike zdaj
nemajo drugega vspeha, nego da prečijo to, kar vi na
koncu sami želite, namreč edinost in vzajemnost delovanja
učiteljev in duhovnikov.

Dunajska borska 12. aprila.

Srebro	108	83
C. k. cekini	5	31

Pri razstavi v Gradcu 1870. I. s. zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih

blagajnic [kas] za denar in pisma, miz za pisanje

Vincencij-a Kanduth-a v Gradci,

tovarna: Beethovenstrasse 21,

priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih pa-
tentih, in najsolidnejše dovršene izdelke, za katere je porok po jako znižani ceni.
Proti primernemu vplačilu na olajšanje p. n. občinstva tudi plačila na svote.
Izključljiva prodaja pri

ANTON KORÖSI,

železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradci.

(50)

Prof. Dr. Lappierre-a Vbrizgovalno zdravilo

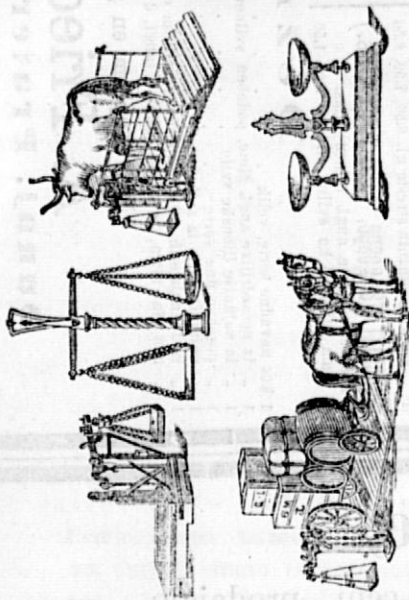
ozdravi *) v 3 dneh vsak tok iz seavnika, kakor tudi **bell tok** pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenju 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih.

(59—30)

Daje vse sorte druze vage in utegi.

Narčilom proti pošiljanju denarja ali na pošto poduzetje ustreže precej:

(11—87)

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Kovane uradne preiskavne decimalne vage	
Nositeljna moč:	1 2 3 5 10 15 cent.
Cena, gld.:	18 21 25 35 45 55.
Nositeljna moč:	20 25 30 40 50 cent.
Cena, gld.:	70 80 90 100 110.
Balansirne vage:	
Nositeljna moč:	1 2 4 10 20 30 fnt.
Cena, gld.:	5 6 7 10 12 15 18.
Nositeljna moč:	40 50 60 70 80 fnt.
Cena, gld.:	20 22 25 27 30 33.
Vage za širino z železnim obročjem in utegi (gevihti):	
Nositeljna moč:	15 20 25 30 40 50 cent.
Cena, gld.:	150 170 200 230 300 350.
Mostne vage:	
Nositeljna moč:	50 60 70 80 100 cent.
Cena, gld.:	350 400 450 500 550.
Nositeljna moč:	120 150 200 300 cent.
Cena, gld.:	600 650 750 900.

Alleinige Niederlage für Oesterreich neuester Erfindungen.

Warnung.

Die durch mich in ganz Oesterreich vertrieben und gegen das Verbrechen der Fälschung geschützt ist, die **Pompadour**, welche in kürzester Zeit durch ihre vorzügliche Haltbarkeit und ihre unvergleichliche Schönheit bekannt geworden ist, wird seit einiger Zeit von mehreren Firmen gefälscht, es diene daher dem P. T. geachteten Publikum zur Nachricht, daß die allein echte Original-Pompadour-Pasta nur in der gefertigten Niederlage zu haben ist. Diese Pasta dient zur schnellen Entfernung aller Gesichtsflecken, Witteflecken, Sommersprossen, Rötter, überhaupt zur Konservierung, Verschönerung und Verjüngung des Teints. 1 Ziegler fl. 1.50.

Alles ist möglich! Wer würde es früher geglaubt haben, daß man auch eine Erfindung machen wird, die die Augen zu schenken beim Einatmen des Zigaretten in die Nase; durch ein einfaches, sehr sinnvolles Instrument ist es gelungen, daß ein schwaches Auge sogar in der Dämmerung in die dünnste Nacht ohne Anstrengung einfädeln kann, und kostet dieses Glaschen samt Anweisung bloß 25 kr., kleine Sorte 4 fl.

Flint-Pulver, ein neues, gelbes, chemisch zusammengefügtes, metallisches Pulver, welches vollkommen den ihm ertheilten Namen rechtfertigt. Ein Gegenstand aus edlem oder unedlem Metall, welcher schmutzig, veraltet und unausbringlich sieht, braucht nur leise mit diesem Pulver überstrichen zu werden und er erhält ein brillantes Aussehen. Dieses Pulver putzt und poliert den Gegenstand mit einer überraschenden Schnelligkeit. 1 Schachtel samt Anweisung 3 kr.

Vollst. Kompositionen. Ein unschätzbares Hausmittel, wodurch jeder Mann mit größter Leichtigkeit ohne alle Mühe die veralteten und bling gewordenen Möbelstücke, schönstens polieren kann. Ein Glas mit Anweisung, genügend für eine ganze Möbel-Garnitur, Preis 60 kr.

Edler Vögel, ein ausgezeichnetes Mittel, um alle bling gewordenen Metall-Gegenstände blank und neu zu machen, unentbehrlich für Gold- und Silberarbeiter. 1 Stück 5 kr.

Das Versilberungspulver leistet sehr häufig ausgezeichnete Dienste, dieses versilbert dauernd jedes Metall in einigen Minuten und ist für Silberplattirte Gegenstände, welche die Farbe geändert haben, besonders zu empfehlen. Gegenstände aus Platin können in Silber verwandelt werden. 1 Paket 25 kr.

Ein Regulator aller Uhren ist die regulierte Sonnenuhr mit Kompaß, die jeder Mann bestens zu empfehlen, da man nach dieser genau seinen Uhr alle mechanischen Uren richten kann. 1 Stück fein 25 kr.

Amerikanisch patentirte Sicherungs-Schloßer, ausgezeichnete Konstruktion wider gegen jeden Einbruch. 1 Stück kleine Sorte 30, 40, 50 kr. 1 Stück große Sorte 70, 80, 90, 100 kr. 1 Stück große mit 2 Schlüssel 1 fl. 1 Stück für Reisetasche 25, 40 bis 50 kr.

Ausgezeichnete Lackglanz-Wische, mit Haarfaser vermischt, um das Leder haltbar zu machen. Eine Schachtel (ein Pfund) 30 kr.

Die Röhre vor Rasse zu schützen ist jedem Mann zu empfehlen, da es der Gesundheit zuträglich ist. Bei Anwendung der ausgezeichneten Meyer'schen Leder-Apparat, welche das Lederwerk weich und unbedinglich macht, so daß nach dem längsten Gebrauch der Schuhe in der Röhre keine Feuchtigkeit zu verspüren ist und dem Schuhteil der höchsten Witterung entgegen wird. 1 Glas 60 kr.

Warnung. Da benannte Artikel auch gefälscht werden, so mache die Niederlage allein selbst zu haben. Preisblätter über alle an dieser Niederlage vertriebenen Gegenstände werden gratis abgegeben. Auch mache ich die hochgeachteten Provinzial-Vertrieber auf meine Kommissions-Abteilung aufmerksam, es ist das einzige Geschäft dieser Art, in dem sowohl der kleinste als auch der größte Auftrag, in jeder Branche einsehend, schnell und billig besorgt wird. Es empfiehlt sich daher zu zahlreichen Aufträgen.

1789

Einem großen Vortheil gewähren die neuen Waschbühnen; man erspart das lästige Putzen und das Waschen der Spitze geschieht. 1 Stück in Holz gefast 10 kr., 1 Stück in Eisen 15 kr., 1 Stück mit Federhalter und Messer 30 kr., 1 Kapsel-Führung, für drei Monate genügend, 10 kr. 1 Stück Union-Radgummi für Blei und Zinn 5 kr.

Süßneraugen-Ringe aus Anjora-Wolle. 12 Stück 25 kr. **Waschpulver**, um blendend schöne Wäsche zu erhalten. Bei Anwendung dieses Pulvers erspart man Zeit, Arbeit und Geld, der größte Vortheil dabei ist noch, daß die Wäsche mehr geschont wird, als bei gewöhnlicher Verfertigung. 1 Pfundpaket 20 kr.

Die Sauberkeit, zu gebrauchen für Inn- und Spa. Ein Brief, gewaschen mit dieser Zier, bleibt selbst dem schärfsten Auge ein Geheimnis; nur derjenige kann ihn lesen, der die Anweisung dazu hat. 1 Glaschen folter 20 kr.

Praktisch sind die Dosensticker, welche die Hölzer bei schlechtem Wetter vor dem Verrotten schützen. Paar 5 kr.

Neuestes Möbelpulver, garantiert Mittel zur Entfernung aller Flecken auf Leinwand, Seide und anderen Stoffgattungen, sowie auch von Stahl- und Eisengegenständen. 1 Paket 35 kr.

Englischer Lederlack, wodurch jede Gattung Leder eine gleichmäßige, glatte und schönste Spiegelung erhält. Ein Glaschen klein 25 kr., groß 45 kr.

Alufolien-Keim. Das Unentbehrliche in jeder Haushaltung, da man sich die veralteten in jedem Hause vorhandenen Metallgegenstände selbst besorgen kann; dieser Keim hält sich jahrelang und ist in kaltem Zustande zu gebrauchen. 1 Glaschen groß 20 kr.

Geruchlose wasserichte Vertheilung, zur Vertheilung des Durchfalls bei Kindern, Kranten und Wöchnerinnen zu verwenden. 1 St. 50 kr., fl. 1.20, 1.50, 1.70.

K. T. pr. Caponin-Fett-Mittel entfernt in einigen Sekunden alle wie immer Namen habenden Flecken von jeder Stoffgattung ohne Ausnahme. Dieses neue Produkt übertrifft in seiner Wirkung alle ähnlichen Präparate, da es selbst die hartnäckigsten Flecken entfernt und so die Wäsche wieder wie neu macht. 1 Glaschen groß 20 kr., klein 10 kr.

Pariser Universal-Ritz, um nicht nur Glas, Porzellan, Stein, Meerschmalz, Holz, etc. schnellstens damit zu vertheilen, so daß es unzerstörlich wird, sondern auch Vertheilung zu vereinigen, z. B. Holz mit Metall, Glas mit Porzellan etc., so daß es wie ein Körper wird. 1 Paket von diesem in jedem Hause unentbehrlichen Mittel nur 10 kr. Derselbe Ritz im flüssigen Zustande, sehr ausgiebig, 1 Glaschen 30 kr.

Elektrische Zahnbürsten, durch welche man ohne Zahnpasta oder sonstige Zubehöre (bloß mit reinem Wasser) die Zähne rein, weiß, gesund und gesund erhalten kann. Um großen Umfang zu erzielen, ist der Preis pro Stück bloß auf 60 kr. gestellt.

Brüfflergelack, welche wegen ihrer Dauerhaftigkeit, Billigkeit und ihrem sichern Verschluß den Oblaten und dem Siegelad vorzuziehen sind. In feinsten Qualitäten, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogramm. 500 Stück fl. 1.30, 1000 Stück fl. 1.60.

Das Beste, um das Haar frisch zu erhalten und lichter oder graues Haar dunkel zu färben, ist dasjenige, welches die Natur selbst schenkt. Ich beehre mich, hiermit dem hochgeachteten P. T. Publikum anzuzeigen, daß ich ein Lager von unverfälschten, frischen, doppelt raffinierten Rüchöl habe. 1 Glaschen klein 25 kr., groß 45 kr.

Die neuen Fischfangmaschinen sind per Stück 20 kr. zu haben. **Regulator-Hebern** zum Heben der Hand und zum Heben der Hand, so daß man mit der einen Hand die feinsten kaltefischen, sowie auch die härtesten Schiffschiffe ausführen kann. 1 Stück 25 kr.

Einziges Depot in Oesterreich des unverfälschten **Amika-Delet**, welches die Wunderwirkung in sich hat, Kopfkrankheiten zu beseitigen, den Haarboden und die Nerven zu stärken und dadurch das Wachstum der Haare, selbst auf kahlen Stellen, in überraschender schneller Zeit zu befördern, auch entfernt es die vorkommenden Kopfschmerzen. Als Heilmittel ist es zu gebrauchen bei Entzündungen, Berentungen, Gliederreizen, Rheuma, Brandwunden etc. Räucher in der beigelegten Verpackung. 1 Glaschen 1 fl.

Lederpasta mit Rautschaf, um das Lederwerk unverwundlich zu machen, besonders zu empfehlen für Pferdegeschirre etc. Eine Glaschleife 60 kr.

Beste Rasiermesser-Pasta. Durch diese Pasta erspart man, das Rasiermesser schleifen zu lassen. 1 Schachtel 25 kr.

Unentbehrlich für jeden Haushalt sind die neuen **Patent-Schleifer**, wodurch man mit größter Leichtigkeit und ohne Mühe alle Schleifwerkzeuge, sowie Sägen, Messer etc. in einer Minute schleifen kann. Ein Stück bloß 35 kr.

Das beste Wiener Fleckenvertheilungsmittel. Wasser kostet per Flasche 10 kr.

Enerboir entfernt augenblicklich aus Wäsche oder anderen Stoffgattungen jeden störrischen Flecken. 1 Glaschen kostet 25 kr.

Alles Unsichtbare wird sichtbar! durch die neuen **Taschen-Mikroskope**, welche 10x, 20x, 30x bis 100mal jeden Gegenstand vergrößern, so daß man selbst die Tiere im reinen Trinkwasser deutlich sehen kann, und sind diese Mikroskope sehr vielfach zu verwenden, z. B. bei Entwürfen von Vieh, Frucht, Hülsenfrüchten, Seegereien, Wechswaren, Unatzen, Naturforschungen etc. 1 Stück fr. 40, 60, 80, fl. 1.20, 1.50.

Tod allen lästigen Insekten! durch die neu erfundene, Insekten tödtende Essenz. Diese hat die Eigenschaft, das Insekt nicht nur schnell auszurotten, sondern schließt auch vor dem Ausfliegen derselben; anzuwenden gegen Wanzen, Schaben, Motten, Flöhe etc. 1 Glaschen groß 30 kr.

Zweckmäßige Vertheilungsmaschine. Durch diese Maschine kann man jede Flasche schnell und leicht vertheilen. 1 Stück 50 kr. 1 Stück feine Sorte für Radrennen fl. 1.20.

Englische Entfaltungsmaschine mit Sebedruck. Mit solcher Maschine kann selbst ein Kind ohne Anstrengung die stärksten vertheilten Flasche entfalten. 1 Stück kostet fl. 1.

Negenmäntel aus wasserdichtem, unverwundlichem Stoffe ohne Naht, englisches Erzeugniß; dieser Mantel ist bereit gemacht, das man ihn selbst bei schönstem Wetter auch tragen kann, da er auf der zweiten Seite dem schönsten Lederleder gleich sieht. 1 Stück, 42 Zoll Länge kostet fl. 10.50, jede weitere 2 Zoll fl. 1.— mehr. Es wird ersucht, dieses Fabrikat nicht mit inländischen zu verwechseln.

Ich darauf aufmerksam, daß nur in der gefertigten Niederlage allein selbst zu haben sind.

Preisblätter über alle an dieser Niederlage vertriebenen Gegenstände werden gratis abgegeben. Auch mache ich die hochgeachteten Provinzial-Vertrieber auf meine Kommissions-Abteilung aufmerksam, es ist das einzige Geschäft dieser Art, in dem sowohl der kleinste als auch der größte Auftrag, in jeder Branche einsehend, schnell und billig besorgt wird. Es empfiehlt sich daher zu zahlreichen Aufträgen.

das erste österreichische Kommissions-Geschäft des

A. Friedmann in Wien, Praterstrasse Nr. 26.

Einem großen Vortheil gewähren die neuen Waschbühnen; man erspart das lästige Putzen und das Waschen der Spitze geschieht. 1 Stück in Holz gefast 10 kr., 1 Stück in Eisen 15 kr., 1 Stück mit Federhalter und Messer 30 kr., 1 Kapsel-Führung, für drei Monate genügend, 10 kr. 1 Stück Union-Radgummi für Blei und Zinn 5 kr.

Süßneraugen-Ringe aus Anjora-Wolle. 12 Stück 25 kr. **Waschpulver**, um blendend schöne Wäsche zu erhalten. Bei Anwendung dieses Pulvers erspart man Zeit, Arbeit und Geld, der größte Vortheil dabei ist noch, daß die Wäsche mehr geschont wird, als bei gewöhnlicher Verfertigung. 1 Pfundpaket 20 kr.

Die Sauberkeit, zu gebrauchen für Inn- und Spa. Ein Brief, gewaschen mit dieser Zier, bleibt selbst dem schärfsten Auge ein Geheimnis; nur derjenige kann ihn lesen, der die Anweisung dazu hat. 1 Glaschen folter 20 kr.

Praktisch sind die Dosensticker, welche die Hölzer bei schlechtem Wetter vor dem Verrotten schützen. Paar 5 kr.

Neuestes Möbelpulver, garantiert Mittel zur Entfernung aller Flecken auf Leinwand, Seide und anderen Stoffgattungen, sowie auch von Stahl- und Eisengegenständen. 1 Paket 35 kr.

Englischer Lederlack, wodurch jede Gattung Leder eine gleichmäßige, glatte und schönste Spiegelung erhält. Ein Glaschen klein 25 kr., groß 45 kr.

Alufolien-Keim. Das Unentbehrliche in jeder Haushaltung, da man sich die veralteten in jedem Hause vorhandenen Metallgegenstände selbst besorgen kann; dieser Keim hält sich jahrelang und ist in kaltem Zustande zu gebrauchen. 1 Glaschen groß 20 kr.

Geruchlose wasserichte Vertheilung, zur Vertheilung des Durchfalls bei Kindern, Kranten und Wöchnerinnen zu verwenden. 1 St. 50 kr., fl. 1.20, 1.50, 1.70.

K. T. pr. Caponin-Fett-Mittel entfernt in einigen Sekunden alle wie immer Namen habenden Flecken von jeder Stoffgattung ohne Ausnahme. Dieses neue Produkt übertrifft in seiner Wirkung alle ähnlichen Präparate, da es selbst die hartnäckigsten Flecken entfernt und so die Wäsche wieder wie neu macht. 1 Glaschen groß 20 kr., klein 10 kr.

Pariser Universal-Ritz, um nicht nur Glas, Porzellan, Stein, Meerschmalz, Holz, etc. schnellstens damit zu vertheilen, so daß es unzerstörlich wird, sondern auch Vertheilung zu vereinigen, z. B. Holz mit Metall, Glas mit Porzellan etc., so daß es wie ein Körper wird. 1 Paket von diesem in jedem Hause unentbehrlichen Mittel nur 10 kr. Derselbe Ritz im flüssigen Zustande, sehr ausgiebig, 1 Glaschen 30 kr.

Elektrische Zahnbürsten, durch welche man ohne Zahnpasta oder sonstige Zubehöre (bloß mit reinem Wasser) die Zähne rein, weiß, gesund und gesund erhalten kann. Um großen Umfang zu erzielen, ist der Preis pro Stück bloß auf 60 kr. gestellt.

Brüfflergelack, welche wegen ihrer Dauerhaftigkeit, Billigkeit und ihrem sicheren Verschluß den Oblaten und dem Siegelad vorzuziehen sind. In feinsten Qualitäten, mit beliebiger Firma, Wappen, Namen oder Monogramm. 500 Stück fl. 1.30, 1000 Stück fl. 1.60.

Das Beste, um das Haar frisch zu erhalten und lichter oder graues Haar dunkel zu färben, ist dasjenige, welches die Natur selbst schenkt. Ich beehre mich, hiermit dem hochgeachteten P. T. Publikum anzuzeigen, daß ich ein Lager von unverfälschten, frischen, doppelt raffinierten Rüchöl habe. 1 Glaschen klein 25 kr., groß 45 kr.

Die neuen Fischfangmaschinen sind per Stück 20 kr. zu haben. **Regulator-Hebern** zum Heben der Hand und zum Heben der Hand, so daß man mit der einen Hand die feinsten kaltefischen, sowie auch die härtesten Schiffschiffe ausführen kann. 1 Stück 25 kr.

Einziges Depot in Oesterreich des unverfälschten **Amika-Delet**, welches die Wunderwirkung in sich hat, Kopfkrankheiten zu beseitigen, den Haarboden und die Nerven zu stärken und dadurch das Wachstum der Haare, selbst auf kahlen Stellen, in überraschender schneller Zeit zu befördern, auch entfernt es die vorkommenden Kopfschmerzen. Als Heilmittel ist es zu gebrauchen bei Entzündungen, Berentungen, Gliederreizen, Rheuma, Brandwunden etc. Räucher in der beigelegten Verpackung. 1 Glaschen 1 fl.

Lederpasta mit Rautschaf, um das Lederwerk unverwundlich zu machen, besonders zu empfehlen für Pferdegeschirre etc. Eine Glaschleife 60 kr.

Beste Rasiermesser-Pasta. Durch diese Pasta erspart man, das Rasiermesser schleifen zu lassen. 1 Schachtel 25 kr.

Unentbehrlich für jeden Haushalt sind die neuen **Patent-Schleifer**, wodurch man mit größter Leichtigkeit und ohne Mühe alle Schleifwerkzeuge, sowie Sägen, Messer etc. in einer Minute schleifen kann. Ein Stück bloß 35 kr.

Das beste Wiener Fleckenvertheilungsmittel. Wasser kostet per Flasche 10 kr.

Enerboir entfernt augenblicklich aus Wäsche oder anderen Stoffgattungen jeden störrischen Flecken. 1 Glaschen kostet 25 kr.

Alles Unsichtbare wird sichtbar! durch die neuen **Taschen-Mikroskope**, welche 10x, 20x, 30x bis 100mal jeden Gegenstand vergrößern, so daß man selbst die Tiere im reinen Trinkwasser deutlich sehen kann, und sind diese Mikroskope sehr vielfach zu verwenden, z. B. bei Entwürfen von Vieh, Frucht, Hülsenfrüchten, Seegereien, Wechswaren, Unatzen, Naturforschungen etc. 1 Stück fr. 40, 60, 80, fl. 1.20, 1.50.

Tod allen lästigen Insekten! durch die neu erfundene, Insekten tödtende Essenz. Diese hat die Eigenschaft, das Insekt nicht nur schnell auszurotten, sondern schließt auch vor dem Ausfliegen derselben; anzuwenden gegen Wanzen, Schaben, Motten, Flöhe etc. 1 Glaschen groß 30 kr.

Zweckmäßige Vertheilungsmaschine. Durch diese Maschine kann man jede Flasche schnell und leicht vertheilen. 1 Stück 50 kr. 1 Stück feine Sorte für Radrennen fl. 1.20.

Englische Entfaltungsmaschine mit Sebedruck. Mit solcher Maschine kann selbst ein Kind ohne Anstrengung die stärksten vertheilten Flasche entfalten. 1 Stück kostet fl. 1.

Negenmäntel aus wasserdichtem, unverwundlichem Stoffe ohne Naht, englisches Erzeugniß; dieser Mantel ist bereit gemacht, das man ihn selbst bei schönstem Wetter auch tragen kann, da er auf der zweiten Seite dem schönsten Lederleder gleich sieht. 1 Stück, 42 Zoll Länge kostet fl. 10.50, jede weitere 2 Zoll fl. 1.— mehr. Es wird ersucht, dieses Fabrikat nicht mit inländischen zu verwechseln.

Ich darauf aufmerksam, daß nur in der gefertigten Niederlage allein selbst zu haben sind.

Preisblätter über alle an dieser Niederlage vertriebenen Gegenstände werden gratis abgegeben. Auch mache ich die hochgeachteten Provinzial-Vertrieber auf meine Kommissions-Abteilung aufmerksam, es ist das einzige Geschäft dieser Art, in dem sowohl der kleinste als auch der größte Auftrag, in jeder Branche einsehend, schnell und billig besorgt wird. Es empfiehlt sich daher zu zahlreichen Aufträgen.

das erste österreichische Kommissions-Geschäft des

A. Friedmann in Wien, Praterstrasse Nr. 26.

! Zeit ist Geld !

Pravi prostor najbolje ure najceneje kupovati, je **tovornica za ure FILIPA FROMMA**

Rothenthurmstrasse, Nr. 9, gegenüber der Wollzeile na Dunaji.

Vse ure, na sekundo regulirane, se prodajajo s 5letno garancijo.

Samo 17 ali 18 gld. prav angleška prefino v ognji polzlačen srebna kronometrska ura z dvojnimi plaščem, prefino emailirana, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 14 ali 17 gld. prav angleška srebna kronometrska ura z enojnim plaščem in kristalnim stekli z verižico in medaljonom v toku.

Samo 19 ali 20 gld. Srebrni remontoari, brez ključa za navijanje, s kristalnim stekli v najfinijem lesenem toku.

Samo 8 ali 10 gld. prav angleška cilindrična ura, v 6 rubin, kristalnem steklu, fino verižico iz talmizlata, usnjastim tokom in pismenim 5letnim garantilnim listom.

Samo 14 ali 18 gld. prav angleška remontoarska ura a la prince of Wales najmočnejšega kalibra s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem zlatu; te ure imajo proti drugim prednost, da se dajo brez ključa naviti; k takim uram dobi vsak verižico iz talmizlata z medaljonom in garantilnim listom zastoj.

Samo 12 gld. ura v talmizlatu z dvojnimi plaščem, savoneto, skakalecem, kristalnim stekli in niklovim kolesjem, z verižico iz pravga talmizlata, medaljonom, usnjastim tokom in garantilnim listom vred.

Samo 28 do 34 gld. srebna siderno-remontoarska ura, ki se da brez ključa naviti, z verižico iz talmizlata in medaljonom vred.

Samo 15 ali 20 gld. prav srebna siderna ura, s kristalnim steklom, elegantno verižico in medaljonom.

Samo 12, 15, 18 gld. ure za gospe iz srebra s kristalnim steklom, minijaturni format, prefino v ognji polzlačen z verižico za okolo vratu vred, vse v toku.

Samo 16, 18, 20 gld. Iste z dvojnimi plaščem in verižico za okolo vratu.

Samo 22, 25, 30 gld. zлата ura za gospe s kristalnim steklom in verižico za okolo vratu.

Samo 40 ali 48 gld. Zlate ure za gospe z diamanti in verižicami za okolo vratu.

Samo 60 ali 70 gld. Iste z dvojnimi plaščem.

Samo 75 ali 100 gld. zlati remontoari za gospe z elegantnimi verižicami za okolo vratu.

Samo 70, 80, 100 gld. zlati remontoari za gospe s kristalnim steklom.

Samo 90 ali 120 gld. Iste z dvojnimi plaščem.

Samo 200 ali 400 gld. zlati kronometrovi remontoari z dvojnimi plaščem.

Srebrne urne verižice gld. 2.50, 3, 4, 5, 6, 7, 10 do gld. 12.

Zlate urne verižice gld. 18, 20, 25, 30, 35, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100.

Budilci z uro 7 gld.

Ure za na steno s podobo, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 70, 80, 90.

Ure s trepetikeljem, 2, 3 in 4 kose igrajoče, gld. 80, 100, 120.

Igralnice, 2, 4, 6, 8 kosov igrajoče, gld. 15, 35, 55, 75.

Album za fotografije z muziko gld. 8, 10, 12 do gl. 15.

Tobačnice z muziko 7 gld. 50 kr.

Smokarnice z muziko 18 gld.

Sivalnice z muziko 15 gld.

Ure s trepetikeljem lastnega izdelka s 5letno garancijo:

Take, ki se vsak dan navijajo gld. 10, 11, 12.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo gld. 16, 17, 18, 19, 20, 22.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo in vsake pol ure bijejo gld. 30, 33, 35.

Take, ki se vsak 8. dan navijajo, vsako četrt ure bijejo in ure ponavljajo gld. 48, 50, 55.

Take, ki se vsak mesec navijajo gld. 28, 30, 32.

Ure za pisarnice gld. 10, 15, 20.

Ure za kavarnice gld. 15, 25, 30.

Velika delavnica za popravke.

Stare ure, gostokrat dragi rodovinski spominki, se popravljajo in narejajo tako, kakor bi bile nove. Cene za popravke s 5letno garancijo gld. 1 1/2, 3, 5 do 10 gld.

Edina in sama zaloga

prav angleških **ur od E. in E. Emanuela v Londonu.**

Vsled posebnega imenovanja dvorna zalagarja Nj. Vel. kraljice Viktorije, kralj. Visokosti princa Waleskega in vojvode Edinburgskega, Nj. Vel. Sultana in Nj. Vel. kralja Portugalskega.

Izdатели in odgovorni urednik Martin Jelen